

XCVII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Opførelse af en Oliefabrik paa den grønlandske Plads paa Christianshavn.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 19. April 1921).

Udvalget har i en Række Møder behandlet Planer, Tegninger og Overslag til det paatænkte Fabriksanlæg. Man har som tekniske Raadgivere haft tilkaldt Direktør for den grønlandske Handel Hr. Daugaard-Jensen, Fabrikingeniør cand. polyt. Fæster og den ledende Ingeniør ved Aarhus Oliefabrik, Hr. cand. polyt. Holst. Efter Indbydelse af Indenrigsministeren har Udvalget besøgt den af Hr. Fæster for Statens Regning indrettede Forsøgsfabrik i Kastrup og fik dør et udmærket Indtryk af de nye Metoder til Behandling af de grønlandske Produkter; disse Metoder er nærmere beskrevne i Bemærkningerne til Lovforslaget.

Udvalget er enigt om, at de nye Metoder, som tilsigter en mere rationel Udnyttelse af de grønlandske Raaprodukter, bør tilstræbes anvendt.

Fordelen ved at faa Raaproduktet — Lever og Spæk — hjem i frisk Tilstand er saa øjensynlig, at der bør tages fat paa at lære Grønlænderne de nye Saltningemetoder, og Fordelen ved at behandle dette Produkt, som kommer hjem til Fabrikken i frisk Tilstand, ved Knusning og Centrifugering er der heller ingen Tvivl om,

men for at disse Fordele kan udnyttes — og man skylder det lille grønlandske Samfund, som altid har betalt sine Udgifter og endda i de senere Aar givet Staten et ret betydeligt Overskud, at de udnyttes —, maa Fabriksanlægget bekostes. *Hele Udvalget* er enigt om, at det er for god en Forretning at lade ligge, og at man bør indrette Fabrikken ude paa den grønlandske Plads, men der har været Overvejelser fremme om at bruge en Bygning, som allerede findes paa Pladsen. Efter indhentet Overslag, som viser, at det vil blive dyrt at omforandre denne Bygning til Fabrik, at der vil blive meget indskrænket Plads, og at der slet ikke kan blive Tale om Udvidelse af Produktionen, har man forladt disse Overvejelser og foreslaar at give Indenrigsministeren Bemyndigelse til at anvende det i Lovforslaget nævnte Beløb til Opførelse af et Fabriksanlæg; dog foreslaas, at det i Bemærkningerne omtalte Ekstraktionsanlæg gaar ud, hvorved formentlig kan spares ca. 40 000 Kr., og at der nedsættes et Byggeudvalg paa 5 Medlemmer til at kontrollere Bygningens Opførelse og Fabrikens Indretning.